

*Konstnärsnämnden
The Swedish Arts
Grants Committee*

Maria skolgata 83
SE-118 53 Stockholm
Tel +46 (0)8 506 550 00
info@konstnarsnamnden.se
www.konstnarsnamnden.se

Regionförbundet i Kalmar Län
Box 762
391 27 Kalmar

Stockholm 2014-08-20
KN 2014/3227
D 2014/180-114

Konstnärsnämndens yttrande - Offentlig konst i Kalmar län – policy och riktlinjer D2014/180-114

Ett av Konstnärsnämndens övergripande mål är att hålla sig underrättad om konstnärers¹ ekonomiska och sociala förhållanden samt deras förutsättningar för konstnärligt skapande i samhället. Myndigheten ska analysera och sprida kunskap om konstnärers förutsättningar i förhållande till sin konstnärliga verksamhet.

Under december 2013 gav Konstnärsnämnden ut rapporten *Ingen Regel utan undantag – Enprocentregeln för konstnärlig gestaltning i offentlig miljö*. Rapporten är en nutida kartläggning av hur det ser ut i landet inom området och är den mest omfattande granskningen som gjorts. Rapporten kan i stor utsträckning fungera som ett underlag för den policy om offentlig konst regionen/länet ämnar skriva.

Inledning

Konstnärsnämnden välkomnar Kalmar läns initiativ att på regional nivå skriva en policy med riktlinjer för konstnärlig gestaltning i offentlig miljö. Att regionen/länet ger hjälpmedel och riktlinjer för länets kommuner är något som Konstnärsnämnden skrivit som en rekommendation i den omnämnda rapporten². Konstnärsnämnden tror att en sådan policy kan främja den offentliga konsten och samtidigt vara vägledande och normsättande för området.

Den offentliga konsten är oerhört viktig av flera orsaker dels är den betydelsefull genom sin tillgänglighet, att den demokratiskt når ut till människor i de miljöer de vardagligt vistas i. Men den har också stor betydelse för bild- och formkonstnärer då det ger arbetstillfällen och inkomstmöjligheter till en annars inkomstsvag grupp.

¹ Skapande och utövande person oavsett konstområde

² Ingen Regel utan undantag. Kap 12, Avslutande kommentarer, Regional samverkan sid. 153.

Därför är det oerhört positivt att regionen skriver att enprocentregeln bör följas av kommuner, kommunala bolag och landsting. Likaså att konst ska placeras i dessa myndigheters verksamheter och offentliga rum.

Riktlinjer

Konstnärsnämnden finner de inledande styckena väl formulerade. Där finns bl.a. beskrivet att konsten bör vara en naturlig del i samhällsplaneringen och att utformningen av det offentliga rummet bör samordnas mellan berörda förvaltningar. Likaså att bild- och formkonstnärer med fördel bör komma in i bygg- och stadsplaneringsprocesser. Allt detta har Konstnärsnämnden lyft fram som viktiga aspekter i vår rapport om enprocentregeln.

Upphandling

Vad det gäller riktlinjer för upphandling, inkluderat bilaga 3, 5 och 6, anser Konstnärsnämnden att det kan finns anledning att stämma av skrivningen med andra myndigheter med erfarenhet. Exempel på sådana kan vara Statens konstråd, Västra Götalandsregionen, Stockholms läns landsting eller Stockholm konst m.fl. Det är en fördel för området om offentliga beställare hittar fram till liknande rutiner. Kammarkollegiet som tidigare hade ett uppdrag i att ge upphandlingsstöd³ har också gett ut vägledningar av god kvalitet.

Avtal och kontrakt

Beträffande riktlinjer för avtal och kontrakt, inkluderat bilaga 4, menar Konstnärsnämnden att det är angeläget att hitta fram till ett fungerande normalavtal inom området ungefär som MU-avtalet fungerar. I vår rapport i avsnitt 8.6, *Arvoden och marknadspriser*, på sidan 102 beskriver vi detta. Där föreslår vi t.o.m. att ett sådant avtal skulle kunna diskuteras fram mellan centrala parter som SKL och konstnärorganisationerna inom bild- och formområdet. Därför kan det vara angeläget att Regionförbundet i Kalmar för en diskussion om detta med både konstnärorganisationerna och kanske SKL. Det kan även här vara intressant att föra en dialog med Statens konstråd.

³ http://www.upphandlingsstod.se/sites/default/files/2011_6_5.pdf

Övrigt

En generell synpunkt som Konstnärsnämnden har över remissen är att det emellanåt är lite svårt att avgöra om det är en specifik skrivning om offentlig konst eller en mer övergripande policy för bild- och formkonst. Konstnärsnämnden förordar att den slutgiltiga skriften tydliggör detta.

Konstnärsnämnden internationella utbytesprogram för bild- och formkonstnärer, Iaspis, hör inte riktigt hemma i ett policydokument om offentlig konst. Däremot kan Iaspis verksamhet beskrivas i ett övergripande policydokument för bild- och formkonst.

Kanske bör inte heller MU-avtalet beskrivas i sammanhanget med offentlig konst utan istället hamna under den text som beskriver utställningsverksamhet och medverkan vid sådan.

Särskild synpunkt

I bilaga 11, Upphovsrätt, avslutas bilagan med ett stycke om Bildkonst Upphovsrätt i Sverige. Där står under rubriken BUS en beskrivning om Bildupphovsrätt i Sverige som lite förvillande är en annan förening/organisation. Istället bör där i stället stå ” *BUS, Bildkonst Upphovsrätt i Sverige, är en organisation för bildkonstnärer oavsett uttrycksätt, målare, skulptörer, grafiker, illustratörer, performers, videokonstnärer, konsthantverkare, designers etc.* ”⁴

Avslutning

Beslut i detta ärende har fattats av myndighetens direktör Ann Larsson den 20 augusti 2014 på delegation av Konstnärsnämndens styrelse. Föredragande tjänsteman har varit utredare Stefan Ahlenius.

För Konstnärsnämnden

Ann Larsson
Direktör

⁴ <http://www.bus.se/1070>